

Herbestemming & hergebruik

Quicksan flora en fauna

Dordrecht, Kapteijnweg 3

Quicksan flora en fauna

Dordrecht, Kapteijnweg 3

Opdrachtgever:
Datum:

Stedelijk Dalton Lyceum
10-12-2025

Projectnummer:
Versie:

2025-1638-5
1

Ben ten Oever
Projectleider Ecologie
b.tenoever@lycens.nl
M 06 160 074 42

Bram Beune
Projectleider Ecologie
b.beune@lycens.nl
M 06 450 627 49

De vermelde medewerkers in deze rapportage zijn akkoord met openbaring van zijn of haar persoonsgegevens in het kader van de AVG-privacywetgeving.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	6
2	De ontwikkeling	7
2.1	Onderzoeksgebied.....	7
2.2	Voorgenomen activiteiten	8
2.3	Onderzoeksgebied.....	8
3	Natuurwetgeving en -beleid	10
3.1	Inleiding.....	10
3.2	Gebiedsbescherming	10
3.3	Soortenbescherming.....	11
3.4	Houtopstanden.....	12
3.5	Geldigheid	12
4	Gebiedsbescherming	13
4.1	Natuurnetwerk Nederland, Ganzenrustgebied en Belangrijk weidevogelgebied	13
4.2	Natura 2000.....	14
5	Soortenbescherming.....	16
5.1	Methodiek	16
5.1.1	Bureauonderzoek.....	16
5.1.2	Veldwerk	16
5.2	Resultaten en wettelijke consequenties	16
6	Houtopstanden.....	24
7	Natuurkansen.....	25
8	Conclusies en advies.....	26
9	Bronnen	27
10	Bijlagen.....	28

Samenvatting

Initiatiefnemer is voornemens om de school aan de Kapteijnweg 3 te Dordrecht (Zuid-Holland) compleet te strippen. Lycens B.V. is gevraagd om de (mogelijke) wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteiten in het kader van de Omgevingswet en consequenties ten aanzien van provinciaal beleid in beeld te brengen.

Het onderzoeksgebied is op 28 november 2025 onderzocht op de (potentiële) aanwezigheid van beschermde planten, dieren en beschermde nesten, holen, vaste rust- en voortplantingslocaties en andere beschermde functies, zoals foerageergebied en vliegroutes van vleermuizen. Ook is onderzocht of de voorgenomen activiteiten een negatief effect hebben op houtopstanden en op de volgende beschermde (natuur)gebieden: Natura 2000, het Natuurnetwerk Nederland, Ganzenrustgebied en Belangrijk weidevogelgebied.

Consequenties m.b.t. gebiedsbescherming

Het onderzoeksgebied behoort niet tot het Natuurnetwerk Nederland, Ganzenrustgebied, Belangrijk weidevogelgebied of Natura 2000-gebied. De bescherming van het Natuurnetwerk Nederland kent geen externe werking. Vanwege de ligging buiten deze gronden hoeft er niet aanvullend getoetst te worden aan het NNN ten aanzien van het provinciaal beleid. De bescherming van Belangrijk weidevogelgebied en Ganzenrustgebied kennen wel een externe werking. Door de lokale invloedssfeer van de voorgenomen activiteiten en de dusdanig grote afstand met het onderzoeksgebied, leiden voorgenomen activiteiten niet tot een negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden. Er hoeft dan ook niet aanvullend getoetst te worden aan provinciaal beleid. Voorgenomen activiteiten leiden niet tot consequenties ten aanzien van provinciaal beleid. Een negatief effect van fysieke activiteiten op Natura 2000-gebied kan op basis van voorliggende studie uitgesloten worden maar een negatief effect van stikstofdepositie op Natura 2000-gebied kan niet worden uitgesloten. Het beoordelen van het onderdeel stikstof valt buiten de scope van deze quickscan, er dient een aanvullende beoordeling plaats te vinden in de vorm van een stikstofdepositieberekening.

Consequenties m.b.t. soortenbescherming

Soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt

Mogelijk komen algemeen beschermde soorten (Art. 11.54 Bal) voor waarvoor een provinciale vrijstelling geldt binnen het onderzoeksgebied, waarvan de voorgenomen activiteiten naar verwachting leiden tot een beperkt verlies van het leefgebied. De betreffende soorten komen relatief algemeen voor. De uitvoering van voorgenomen activiteiten hebben geen invloed op de gunstige staat van instandhouding doordat de verstoring tijdelijk en plaatselijk is en er voldoende leefgebied aanwezig blijft.

Soorten waar geen provinciale vrijstelling voor geldt

Algemene broedvogels

Van de in het onderzoeksgebied nestelende vogelsoorten is uitsluitend het bezette nest beschermd (Art. 11.37 Bal), niet het oude nest of de nestplaats. Werkzaamheden die kunnen leiden tot het verstoren/vernielen van bezette vogelnesten dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. De meest geschikte periode om de voorgenomen activiteiten uit te voeren is september-februari. Voorgenomen werkzaamheden mogen juridisch beschouwd wel plaatsvinden tijdens het broedseizoen van vogels mits geen bezette vogelnesten beschadigd/vernield worden. Indien de voorgenomen activiteiten uitgevoerd worden tijdens de voortplantingsperiode, dient een broedvogelscan uitgevoerd te worden om de aanwezigheid van een bezet vogelnest uit te sluiten.

Vleermuizen

Mogelijk bezetten gebouw bewonende soorten als gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, meervleermuis en laatvlieger een vaste rust- en verblijfplaats binnen het onderzoeksgebied. Er dient onderzocht te worden of er zomer-, paar- en kraamverblijfplaatsen aanwezig zijn. Daarnaast dient onderzocht te worden of er een massawinterverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis en satellietverblijfplaats van een mannenverblijf van de meervleermuis aanwezig is. Er wordt geen essentieel foerageergebied of essentiële vliegroute aangetast. Verblijfplaatsen van vleermuizen mogen alleen verstoord,

verwond of gedood worden indien daarvoor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit is verkregen. Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt mogelijk tot wettelijke consequenties. Om de functie van de bebouwing voor vleermuizen vast te stellen is specifiek vervolgonderzoek nodig. Er dient een nader onderzoek uitgevoerd te worden voor de bebouwing. Een volledig onderzoek voor alle relevante soorten, conform het vleermuisprotocol bestaat uit minimaal vijf bezoeken aan het onderzoeksgebied in de periode van 15 mei tot en met september. Om een eventuele omgevingsvergunning voor het beschadigen/vernielen van een verblijfplaats van vleermuizen of het verstoren van een vleermuis te kunnen krijgen, moet er sprake zijn van een wettelijk belang, zoals opgenomen in de Habitatrichtlijn.

Specifieke zorgplicht

In het kader van de specifieke zorgplicht moet rekening worden gehouden met alle in het onderzoeksgebied aanwezige planten en dieren en moet er gekozen worden voor een werkmethode en/of planning in de tijd, waardoor planten en dieren zo min mogelijk schade ondervinden als gevolg van de voorgenomen activiteiten.

Mogelijk komen algemeen beschermde soorten voor binnen het onderzoeksgebied. Deze soorten staan op de provinciale vrijstellingslijst voor ruimtelijke ingrepen of worden niet negatief aangetast door de geplande werkzaamheden. Er hoeft dan ook geen omgevingsvergunning voor een flora-en fauna-activiteit voor de uitvoering van voorgenomen activiteiten te worden aangevraagd. Indien deze soorten worden aangetroffen gedurende het uitvoeren van de werkzaamheden, dan mogen ze worden gevangen en direct worden overgeplaatst naar een geschikte habitat in de nabijheid van het onderzoeksgebied.

Consequenties m.b.t. houtopstanden

In het onderzoeksgebied worden geen bomen aangetast. Toetsing aan regels van de gemeente of aan rijksregels over houtopstanden is niet aan de orde. Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot consequenties in het kader van houtopstanden.

1 Inleiding

Initiatiefnemer is voornemens om de school aan de Kapteijnweg 3 te Dordrecht (Zuid-Holland) compleet te strippen. Lycens B.V. is gevraagd om de (mogelijke) wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteiten in het kader van de Omgevingswet en consequenties ten aanzien van provinciaal beleid in beeld te brengen.

In het onderzoeksgebied is gekeken naar de (potentiële) aanwezigheid van beschermde planten en dieren en beschermde nesten, holen, vaste rust- en voortplantingsplaatsen en andere beschermde functies. Ook is onderzocht of de voorgenomen activiteiten een negatief effect hebben op beschermd (natuur)gebied en houtopstanden.

Aan de hand van voorliggende rapportage kan worden bepaald of in het kader van de ruimtelijke ontwikkeling vervolgstappen noodzakelijk zijn.

Doel van deze rapportage

De Quicksan flora en fauna is uitgevoerd als één van de verschillende (milieu)onderzoeken in het kader van besluitvorming binnen de Ruimtelijke Ordening (doorgaans het wijzigen van het omgevingsplan) of het aanvragen van een Omgevingsvergunning. Het is nadrukkelijk geen ecologisch werkprotocol dat opgesteld wordt om te voorkomen dat de Omgevingswet overtreden wordt als gevolg van de voorgenomen activiteiten. De Omgevingswet is tijdens de uitvoering van voorgenomen activiteiten altijd van toepassing en het is aan de uitvoerende partijen om de noodzakelijke zorgvuldigheid te betrachten tijdens de uitvoering. Om een goed ecologisch werkprotocol op te kunnen stellen is meer detailinformatie vereist, zoals de planning in uitvoering, in te zetten materieel en informatie over type bebouwing, bouwwijze, materiaalgebruik et cetera.

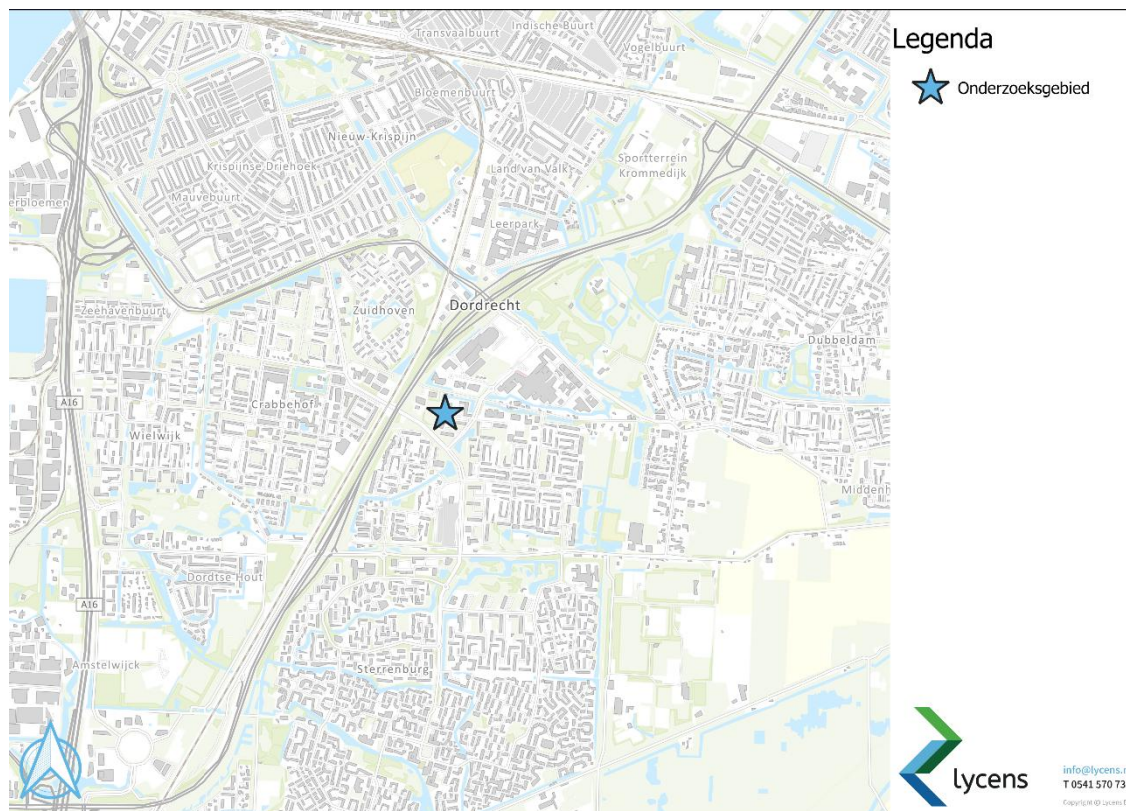
In hoofdstuk 2 wordt de ontwikkeling beschreven. Hier wordt ingegaan op de ligging en beschrijving van het onderzoeksgebied, de voorgenomen activiteiten en het vaststellen van het onderzoeksgebied. Hoofdstuk 3 bevat een toelichting van natuurwetgeving en -beleid van voorliggend rapport. Hoofdstuk 4 bevat de uitwerking van gebiedsbescherming. De uitwerking van soortenbescherming wordt in hoofdstuk 5 beschreven. In hoofdstuk 6 komt de uitwerking van de houtopstanden aan bod en in hoofdstuk 7 zijn adviezen over potentiële natuurkansen weergegeven. In hoofdstuk 8 komen de conclusies en het advies aan de orde. Voor de geraadpleegde bronnen wordt verwezen naar hoofdstuk 9. In de bijlage zijn foto's van het onderzoeksgebied en aanvullende informatie te vinden.

2 De ontwikkeling

2.1 Onderzoeksgebied

Situering

Het onderzoeksgebied is gesitueerd aan de Kapteijnweg 3 te Dordrecht (Zuid-Holland). De locatie ligt in de woonkern van Dordrecht en wordt omgeven door stedelijk gebied. In figuur 1 wordt de globale ligging van het onderzoeksgebied weergegeven op een topografische kaart.

Figuur 1: Globale ligging van het onderzoeksgebied

Beschrijving

Het onderzoeksgebied bestaat uit een schoolgebouw van 3 verdiepingen hoog. Hieraan vast zit een gymzaal gebouwd. Het gebouw beschikt over bakstenen buitengevels met een luchtspouw. Elke gevel beschikt over meerdere open stootvoegen die toegang bieden tot de luchtspouw. Daarnaast zijn er ventilatieroosters aanwezig die voor toevoer van lucht zorgen. Het terrein is deels omheind met een groen metalen spijlenhek. Het gebouw heeft naast bakstenen gevels ook delen met kunststoffen en metalen beplating, verder zijn er grote raamoppervlakken aanwezig. Rondom het pand is verharding en beplanting zoals buxus, klimop, plataan, ceder en beuk aanwezig. Voor een verbeelding van het onderzoeksgebied wordt verwezen naar bijlage 1. In figuur 2 wordt de begrenzing van het onderzoeksgebied weergegeven.

Figuur 2: Begrenzing van het onderzoeksgebied

2.2 Voorgenomen activiteiten

Initiatiefnemer is voornemens het schoolgebouw te strippen. Dit houdt in dat het gebouw grotendeels wordt ontmanteld tot de draagconstructie, waarbij gevelbekleding, installaties en binnen afwerking worden verwijderd. Het casco blijft behouden voor renovatie of herinrichting. De volgende werkzaamheden zijn beoordeeld:

- > strippen bebouwing.

2.3 Onderzoeksgebied

Mogelijk effect op beschermde soorten en/of gebieden

De voorgenomen activiteiten hebben mogelijk een negatieve invloed op beschermde soorten en beschermd (natuur)gebied. We onderscheiden de volgende negatieve invloeden:

Mogelijke tijdelijke invloeden:

- > Verstoren rust- en voortplantingsplaatsen als gevolg van geluid, stof, licht en trillingen tijdens de werkzaamheden.

Mogelijke permanente invloeden:

- > Mogelijk afname/verdwijnen van beschermde vaste rust- of voortplantingsplaatsen en/of jaarrond beschermde nesten;
- > Vernielen/verdwijnen van beschermde soorten;
- > Aantasting van de kwaliteit van het leefgebied van beschermde soorten.

Vaststellen van de invloedsfeer

Naast een tijdelijk effect op het onderzoeksgebied, kan het voorkomen dat een voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde soorten of beschermd natuurgebied buiten het onderzoeksgebied. Dit wordt invloedsfeer genoemd. De omvang van de invloedsfeer wordt bepaald door de duur, aard en omvang van de tijdelijke en/of permanente nieuwe situatie. Het effect van de voorgenomen activiteit op een beschermde soort verschilt per soort en/of soortgroep.

3 Natuurwetgeving en -beleid

3.1 Inleiding

De Nederlandse natuur wordt beschermd onder de Omgevingswet, die op 1 januari 2024 in werking is getreden. Bij een ruimtelijke ontwikkeling worden voorgenomen activiteiten op verschillende aspecten beoordeeld, namelijk Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk Nederland en overige provinciaal beschermde gebieden, soortbescherming en houtopstanden. Afhankelijk van de aard en omvang is de gemeente en/of de provincie het bevoegd gezag. Op een aantal terreinen, zoals bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, vormt het Rijk echter het bevoegd gezag. Een nadere toelichting van het toetsingskader is te vinden in bijlage 2. In dit hoofdstuk wordt kort ingegaan op de relevante wetgeving en het natuurbeleid van de voorgenomen activiteiten binnen het onderzoeksgebied.

3.2 Gebiedsbescherming

Natura 2000-activiteit

In Europa is een netwerk van beschermde gebieden opgezet, dit zijn de zogeheten Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijngebieden). De bescherming van deze Natura 2000-gebieden is in Nederland geregeld in de Omgevingswet. Ieder specifiek gebied beschikt over passende doelstellingen.

Projecten of plannen die significante gevolgen kunnen hebben voor deze beschermde gebieden, zijn in beginsel (zonder vergunning) niet toegestaan. De verbodsbepalingen uit de Omgevingswet ten aanzien van Natura 2000-gebieden staan in artikel 5.1, eerste lid, sub 3, van de Omgevingswet. Een Natura 2000-activiteit houdt het volgende in: *Activiteit, inhoudende het realiseren van een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied.*

De kern van de Natura 2000-toetsing zijn de instandhoudingsdoelstellingen die per Natura 2000-gebied zijn geformuleerd. Een project of plan mag er niet toe leiden dat de instandhoudingsdoelstellingen niet meer gehaald (kunnen) worden. Dan is sprake van significante gevolgen. Naast directe effecten (bijvoorbeeld ruimtebeslag), dient ook gekeken te worden naar indirecte effecten als gevolg van externe werking (bijvoorbeeld door geluid, licht en stikstofdepositie). De eerste stap in de toetsing is vaak een voortoets, waarin wordt getoetst of significante gevolgen voor Natura 2000-gebied op voorhand met zekerheid kunnen worden uitgesloten. Als significante gevolgen in de voortoets niet op voorhand met zekerheid kunnen worden uitgesloten, dan is een passende beoordeling noodzakelijk. In dat geval is voor een project een vergunning noodzakelijk op grond van artikel 5.1 van de Omgevingswet.

Natuurnetwerk Nederland

Naast de wettelijke bescherming van Natura 2000-gebieden zijn in Nederland de bescherming van gebieden planologisch vastgelegd. Onder deze bescherming valt onder andere het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het Natuurnetwerk Nederland is een Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het doel is om natuurgebieden te verbinden waardoor planten en dieren meer kans krijgen om zich te verspreiden en voort te planten. Het Natuurnetwerk is de kern van het Nederlandse natuurbeleid. Provincies zijn hierbij verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkelingen van het Natuurnetwerk en hebben hiervoor soms een andere benaming. In een aantal provincies kent het natuurbeleid een externe werking. Kaderstellende regels ten aanzien van o.a. NNN zijn opgenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), een van de algemene maatregelen van bestuur (AMvB's) onder de Omgevingswet. Bij geplande ingrepen die binnen/(nabij) het NNN vallen moet het belang van de natuurbescherming worden afgewogen tegen andere belangen, indien de voorgenomen ingreep negatief uitwerkt op de aanwezige natuurwaarden. De kern van de afweging vormt het 'nee, mits'-principe. Dit wil zeggen dat schadelijke ingrepen niet zijn toegestaan, tenzij er andere belangen zijn die de ingreep rechtvaardigen. In dat geval zijn compenserende maatregelen voorgeschreven.

Overige provinciaal beschermde gebieden

Naast het Natuurnetwerk Nederland zijn per provincie diverse gebieden planologisch beschermd zoals bijzondere provinciale natuurgebieden en landschappen. De regels met betrekking tot juridische bescherming van deze gebieden zijn gepubliceerd in de provinciale Omgevingsverordening.

Concrete beleidsregels ten aanzien van natuur en landschap in Zuid-Holland zijn opgenomen in de vigerende provinciale ruimtelijke verordening van de provincie Zuid-Holland. In Zuid-Holland worden de volgende gebieden beschermd door regels in de verordening van natuur en landschap: Natuurnetwerk Nederland (NNN), Weidevogelgebied (WV) en Ganzenrustgebied (GR).

3.3 Soortenbescherming

Flora- en fauna activiteit

Het doel van het soortenbeschermingsregime is het behoud van plant- en diersoorten die in het wild voorkomen. In de Omgevingswet is de soortenbescherming in Nederland geregeld. In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) wordt onderscheid gemaakt tussen drie verschillende beschermingsregimes:

- > §11.2.2: omgevingsvergunning soorten Vogelrichtlijn (*Vogelrichtlijnsoorten*)
- > §11.2.3: omgevingsvergunning soorten Habitatrichtlijn (*Habitatrichtlijnsoorten*)
- > §11.2.4: omgevingsvergunning andere soorten (*andere soorten*)

Elk van het bovenstaande beschermingsregime kent een eigen soortenlijst met daarbij verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstellingen of vergunningen voor een flora- en fauna-activiteit. Over het algemeen zijn de verbodsbepalingen voor nationaal beschermde soorten in sommige opzichten minder streng dan de Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn. Ook geldt ten aanzien van andere beschermde soorten dat het bevoegd gezag (provincies c.q. ministerie van LNV) de vrijheid heeft om soorten binnen deze categorie vrij te stellen van de verbodsbepalingen uit de Omgevingswet en onderliggende besluiten en regelingen. Voor beschermde soorten welke niet zijn vrijgesteld dient bij overtreding van de verbodsbepalingen uit de Omgevingswet een omgevingsvergunning te worden aangevraagd. Voor vogels geldt in afwijking hierop dat voor verstoring geen omgevingsvergunning nodig is, indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de betreffende soorten.

Uit de quickscan flora en fauna wordt beoordeeld of een flora- en fauna-activiteit kan worden uitgesloten (art. 5.1 lid 2 onder Ow). Wanneer overtreding van de verbodsbepalingen van bovenstaande beschermingsregimes niet kan worden uitgesloten dient mogelijk een nader onderzoek plaats te vinden. Aan de hand van het nader onderzoek kan worden bepaald of er sprake is van een flora- en fauna-activiteit. Indien sprake is van een flora- en fauna-activiteit dient een omgevingsvergunning te worden aangevraagd. In enkele gevallen is een nader onderzoek niet noodzakelijk en kan direct een omgevingsvergunning worden aangevraagd voor de betreffende flora- en fauna-activiteit.

Een aanvraag voor een flora- en fauna-activiteit doorloopt de reguliere korte periode van 8 weken. Deze periode kan éénmaal met 6 weken verlengd worden (art 16.64 Ow).

Algemene zorgplicht

Daarnaast kent de Ow een algemene en specifieke zorgplicht. De algemene zorgplicht houdt in dat overheden, bedrijven én burgers verantwoordelijk zijn voor een veilige en gezonde leefomgeving. Dus niet alleen de overheid. Deze algemene zorgplicht is vooral een vangnet voor het geval er geen specifieke decentrale of rijksregels zijn. Als deze specifieke decentrale of rijksregels er wel zijn, geldt de algemene zorgplicht niet meer.

Specifieke zorgplicht

De specifieke zorgplicht houdt in dat iedereen die een activiteit uitvoert, nadelige gevolgen voor planten en dieren zoveel mogelijk moet voorkomen, beperken of ongedaan moet maken. Voorafgaand aan een activiteit moet worden nagegaan of er aanwijzingen zijn voor het voorkomen van kwetsbare of bedreigde soorten binnen de invloedssfeer van de activiteit. Dit betreffen de volgende soorten die in Nederland van nature voorkomen:

- > Vogelrichtlijnsoorten (Bijlage I Vogelrichtlijn);
- > Geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten;
- > Habitatrichtlijnsoorten (Bijlage II, IV, V Habitatrichtlijn);
- > Dieren of planten die staan opgenomen op de Rode Lijsten;
- > Nationaal beschermde dieren en planten.

Wanneer soorten aanwezig zijn dient de initiatiefnemer op objectieve wijze te laten vaststellen dat nadelige gevolgen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun vaste rust- en voortplantingsplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten. Als dit niet kan dan zal moeten worden nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor deze soorten en hun functies. Er dienen aantoonbaar passende preventieve maatregelen worden getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen. Daarnaast wordt gemonitord of de maatregelen werken en worden zo nodig herstelmaatregelen uitgevoerd.

3.4 Houtopstanden

Voor het vellen van een houtopstand kunnen regels gelden. Voor het vellen van een houtopstand binnen de bebouwingscontour houtkap gelden, voor zover van toepassing, gemeentelijke regels. Voor het vellen van houtopstanden buiten de bebouwingscontour zijn de rijksregels van toepassing.

3.5 Geldigheid

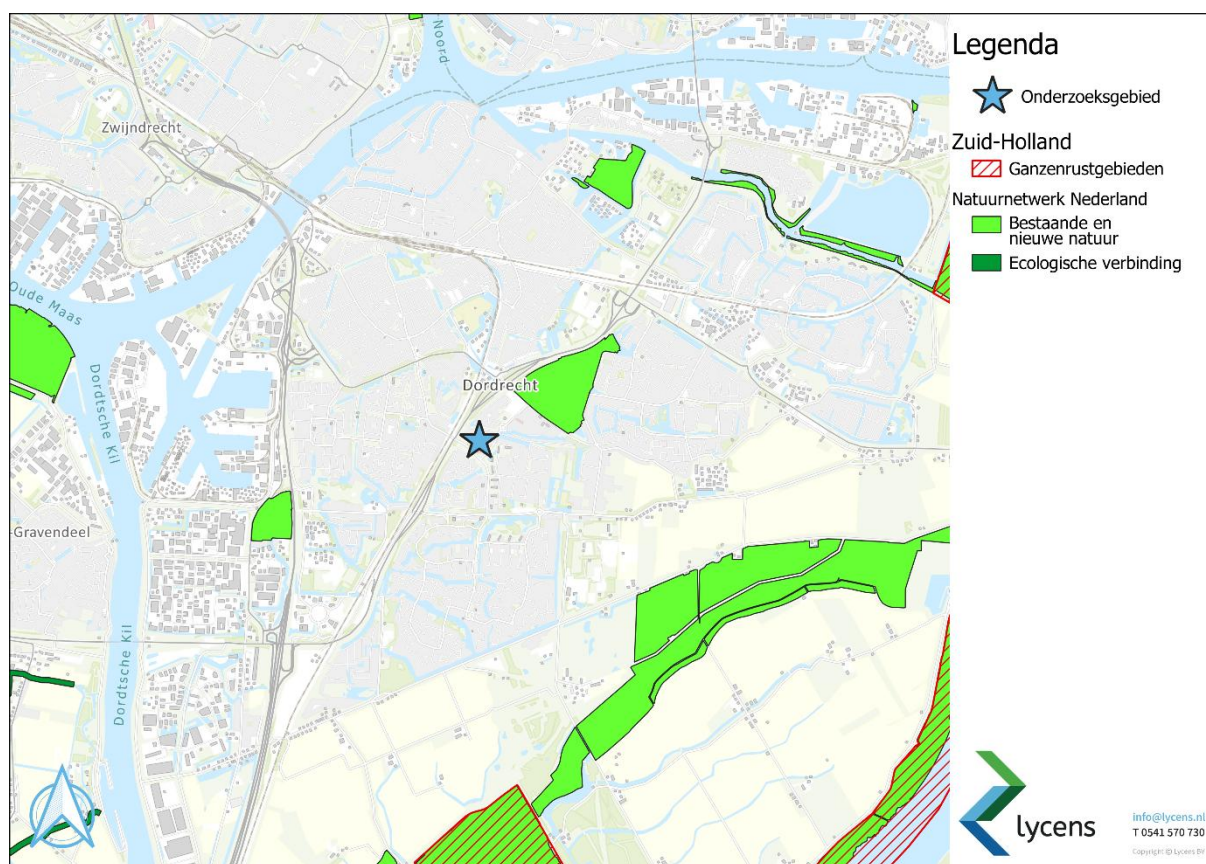
Dit rapport gaat in op de effecten van de ontwikkelingen zoals beschreven in hoofdstuk 2.2. Wijzigingen of aanpassingen in de ontwikkeling kunnen tot andere conclusies leiden ten aanzien van de effecten op beschermde soorten. Het rapport is over het algemeen geldig voor een periode van drie jaar. De geldigheid hangt af van ecologische omstandigheden en eventuele wezenlijke veranderingen in het onderzoeksgebied en/of omgeving. Daarnaast kunnen veranderingen hebben plaatsgevonden in wetgeving. Na drie jaar wordt aanbevolen om het onderzoek te actualiseren.

4 Gebiedsbescherming

4.1 Natuurnetwerk Nederland, Ganzenrustgebied en Belangrijk weidevogelgebied

Ligging onderzoeksgebied t.o.v. NNN, GR en WV

Het onderzoeksgebied ligt buiten gronden die tot het Natuurnetwerk Nederland, Ganzenrustgebied en belangrijk weidevogelgebied behoren. Gronden die tot Natuurnetwerk Nederland behoren liggen op minimaal 91 meter afstand van het onderzoeksgebied. Gronden die tot Ganzenrustgebied behoren liggen op minimaal 3,3 kilometer afstand van het onderzoeksgebied (zie figuur 3). Gronden die tot Belangrijk weidevogelgebied behoren liggen op minimaal 4,9 kilometer van het onderzoeksgebied.

Figuur 3: Ligging onderzoeksgebied t.o.v. GR & NNN

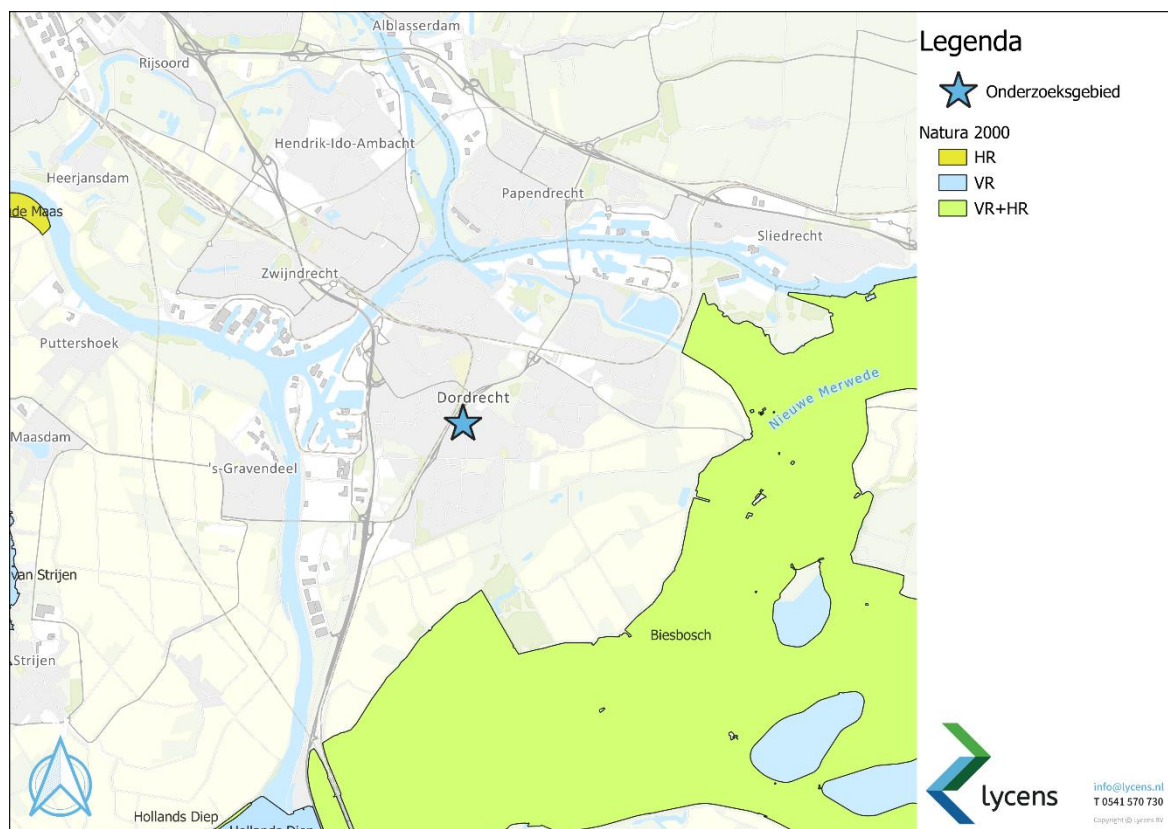
Effectbeoordeling en consequenties t.a.v. provinciaal beleid

Het onderzoeksgebied ligt buiten gronden die tot het Natuurnetwerk Nederland, Ganzenrustgebied en Belangrijk weidevogelgebied behoren. De bescherming van het Natuurnetwerk Nederland kent geen externe werking. Vanwege de ligging buiten deze gronden hoeft er niet aanvullend getoetst te worden aan het NNN ten aanzien van het provinciaal beleid. De bescherming van Ganzenrustgebied en Belangrijk weidevogelgebied kennen wel een externe werking. Door de lokale invloedssfeer van de voorgenomen activiteiten en de dusdanig grote afstand met het onderzoeksgebied, leiden voorgenomen activiteiten niet tot een negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden. Er hoeft dan ook niet aanvullend getoetst te worden aan provinciaal beleid. Voorgenomen activiteiten leiden niet tot consequenties ten aanzien van provinciaal beleid.

4.2 Natura 2000

Ligging onderzoeksgebied t.o.v. Natura 2000

Het onderzoeksgebied ligt buiten Natura 2000-gebied. Het Natura 2000-gebied de Biesbosch is het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied en ligt op 3,3 kilometer afstand van het onderzoeksgebied. In figuur 4 wordt de ligging van Natura 2000-gebied in de omgeving van het onderzoeksgebied weergegeven.

Figuur 4: Ligging onderzoeksgebied t.o.v. Natura 2000-gebieden

Beoordeling uitvoering fysieke activiteiten

Als gevolg van voorgenomen werkzaamheden kunnen verstoringen optreden welke een negatief effect kunnen hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebied, zoals een toename van geluid, trillingen, kunstlicht, visuele verstoring, areaalverlies en aantasting van hydrologie.

Gelet op de aard, omvang en duur van de voorgenomen activiteiten en de afstand tussen het onderzoeksgebied en Natura 2000-gebied, wordt in voorliggend geval een negatief effect op instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebied uitgesloten. De invloedssfeer van de voorgenomen activiteiten is lokaal en gelet op de afstand tussen het onderzoeksgebied en Natura 2000-gebied is een negatief effect uitgesloten.

Beoordeling stikstof

Niet alle habitattypen in Natura 2000-gebied zijn even gevoelig voor verzuring, als gevolg van stikstofdepositie, maar het Natura 2000-gebied de Biesbosch bestaat voor een deel uit stikstofgevoelige habitattypen.

Ten behoeve van de totale ontwikkeling wordt materiaal met een verbrandingsmotor ingezet en vindt er een tijdelijke toename plaats van verkeersbewegingen als gevolg van de aan- en afvoer van materialen en personeel. Daarnaast zal als gevolg van de voorgenomen activiteiten mogelijk een toename van verkeersbewegingen plaatsvinden in de gebruiksfase.

Gelet op de ligging van het onderzoeksgebied ten opzichte van Natura 2000-gebied, kan een negatief effect van stikstof op Natura 2000-gebied niet uitgesloten worden. Voorgenomen activiteiten hebben mogelijk een negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebied en leiden daarom mogelijk tot wettelijke consequenties. Het beoordelen van het onderdeel stikstof valt buiten de scope van deze quickscan, er dient een aanvullende beoordeling plaats te vinden in de vorm van een stikstofdepositieberekening.

5 Soortenbescherming

5.1 Methodiek

5.1.1 Bureauonderzoek

Het onderzoeksgebied is voorafgaand het veldbezoek bestudeerd aan de hand van literatuur. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en soorten welke op de Rode Lijst staan is bepaald aan de hand van de van regionale en landelijke verspreidingsatlassen, zoals RAVON, SOVON, Zoogdiervereniging, De Vlinderstichting en de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF).

5.1.2 Veldwerk

In het kader van het natuurwaardenonderzoek is het onderzoeksgebied op 28 november 2025 tijdens de daglichtperiode met geschikte weersomstandigheden (geen harde regen of wind) bezocht. Het onderzoeksgebied is te voet onderzocht op de aanwezigheid en potentiële aanwezigheid van beschermde flora- en faunawaarden. Het gebied is visueel en auditief onderzocht. Tijdens het veldbezoek is gebruik gemaakt van een verrekijker, zaklamp en zijn de in dit rapport opgenomen afbeeldingen gemaakt.

5.2 Resultaten en wettelijke consequenties

Amfibieën

Verspreiding en functie

Op basis van het veldbezoek, verspreidingsatlassen en NDFF wordt het onderzoeksgebied als functioneel leefgebied voor verschillende beschermde amfibieënsoorten beschouwd, zoals gewone pad, bruine kikker en kleine watersalamander. In de omgeving zijn waarnemingen bekend van de groene kikker (Onb.), gewone pad, bruine kikker en kleine watersalamander (NDFF, 2020-2025).

Soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt

Het onderzoeksgebied wordt niet als functioneel leefgebied van streng beschermde amfibieënsoorten als kamsalamander, rugstreeppad of poelkikker beschouwd. In het onderzoeksgebied zijn geen vennen, poelen of kleine plasjes aanwezig en daarnaast worden deze soorten op basis van de aanwezige terreinkenmerken en/of verspreidingsgegevens niet verwacht.

Soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt

Algemeen beschermde amfibieënsoorten benutten de buxushagen mogelijk als foerageergebied en mogelijk bezetten ze er een (winter)rustplaats. Geschikt voortplantingsbiotoop ontbreekt in het onderzoeksgebied. Amfibieën kunnen een (winter)rustplaats bezetten in holen en gaten in de grond.

Wettelijke consequenties

Algemeen beschermde amfibieën als de bruine kikker en kleine watersalamander (Art. 11.54 Bal) kunnen binnen het onderzoeksgebied niet worden uitgesloten. Voor alle voorkomende soorten geldt te allen tijde de zorgplicht. Indien deze soorten worden aangetroffen gedurende het uitvoeren van de werkzaamheden, dan mogen ze worden gevangen en direct worden overgeplaatst naar een geschikt habitat in de nabijheid van het onderzoeksgebied.

Conclusie

- > Nader onderzoek of het aanvragen van een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit is niet noodzakelijk.
- > Voor alle voorkomende soorten geldt te allen tijde de specifieke zorgplicht.

Flora

Verspreiding en functie

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Daarnaast wordt het onderzoeksgebied op basis van verspreidingsatlassen en NDFF niet als geschikt beschouwd voor het voorkomen van beschermde plantensoorten (NDFF, 2020-2025).

Wettelijke consequenties

Door het uitvoeren van voorgenomen activiteiten worden geen beschermde plantensoorten aangetast. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een flora- en fauna-activiteit te worden aangevraagd in het kader van de Omgevingswet.

Conclusie

- > Nader onderzoek of het aanvragen van een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit is niet noodzakelijk.

Grondgebonden zoogdieren

Verspreiding en functie

Op basis van het veldbezoek, verspreidingsatlassen en NDFF wordt het onderzoeksgebied als functioneel leefgebied voor verschillende beschermde grondgebonden zoogdieren beschouwd, zoals egel, gewone bosmuis, huisspitsmuis en haas. Daarnaast zijn waarnemingen bekend van de bunzing, bever, boommarter, zwarte rat en vos (NDFF, 2020-2025).

Soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt

Kleine marterachtigen (bunzing, wezel en hermelijn) en egel

De bunzing heeft als voorkeurs habitat gevarieerde natte terreinen met oppervlaktewater. Kleine marterachtigen hebben meerdere jachtgebieden nodig in de omgeving van hun vaste rust- en voortplantingsplaats. De bunzing komt ook in buitenwijken en binnen groene delen van dorpen en steden voor. Drukke omgevingen waarbij bijvoorbeeld drukke paden en wegen, recreanten en bedrijvigheid aanwezig is wordt vermeden. Daarnaast zijn robuuste en aaneengesloten lijnvormige groenstructuren nodig om te kunnen schuilen of om hun verblijfplaats in te kunnen maken. Door de drukke omgeving rondom de school en het ontbreken van robuuste en aaneengesloten lijnvormige groenstructuren kunnen kleine marterachtigen in het gebied worden uitgesloten.

Overige soorten

Overige beschermde soorten welke niet op de vrijstellingslijst van de provincie staan, zoals de bever en boommarter, kunnen door het ontbreken van geschikt leefgebied in het onderzoeksgebied worden uitgesloten. Daarnaast zijn eveneens geen vaste rust- en voortplantingsplaatsen van de betreffende soorten aangetroffen.

Soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt

De voorgenomde muizensoorten en zwarte rat bezetten mogelijk een vaste rust- en/of voortplantingsplaats in holen en gaten in de grond. De egel bezet mogelijk een vaste rust- en/of voortplantingsplaats in de buxushagen rondom het pand. Mogelijk foerageert de vos rondom het pand.

Wettelijke consequenties

Algemeen beschermde grondgebonden zoogdieren (Art. 11.54 Bal) kunnen binnen het onderzoeksgebied niet worden uitgesloten. Voor alle voorkomende soorten geldt te allen tijde de zorgplicht. Indien deze soorten worden aangetroffen gedurende het uitvoeren van de werkzaamheden, dan mogen ze worden gevangen en direct worden overgeplaatst naar een geschikte habitat in de nabijheid van het onderzoeksgebied.

Conclusie

- > Nader onderzoek of het aanvragen van een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit is niet noodzakelijk.
- > Voor alle voorkomende soorten geldt te allen tijde de specifieke zorgplicht.

Ongewervelden

Verspreiding en functie

In het onderzoeksgebied zijn geen beschermde ongewervelden waargenomen en er zijn geen aanwijzingen gevonden dat het onderzoeksgebied een geschikt habitat vormt voor beschermde ongewervelden. Wel zijn er in de buurt waarnemingen bekend van onder andere teunisbloempijlstaart en kleine ijsvogelvinder (NDFF, 2020-2025).

Beschermde dagvlinders en libellen zijn voornamelijk gebonden aan specifieke terreintypen zoals droge- en vochtige heiden, vennen en hoogveen welke hoofdzakelijk in natuurgebieden te vinden zijn. In het onderzoeksgebied ontbreekt dergelijk habitat en er zijn geen geschikte waardplanten aanwezig van beschermde ongewervelden.

Kleine ijsvogelvinder

Geschikt habitat van de kleine ijsvogelvinder bestaat uit gevarieerde, vochtige gemengde bossen of loofbossen, zoals elzenbroekbos. Waardplanten zijn vooral de wilde kamperfoelie; soms rode kamperfoelie, gecultiveerde kamperfoelie en sneeuwbes. Door het ontbreken van dergelijk habitat en geschikte waardplanten wordt de kleine ijsvogelvinder uitgesloten binnen het onderzoeksgebied.

Teunisbloempijlstaart

De teunisbloempijlstaart komt voor in open plekken in vochtige bossen, bosranden en warme open plaatsen. Hier zijn het wilgenroosje, teunisbloem, basterdwederik en kattenstaart de waardplanten. Binnen het onderzoeksgebied ontbreken waardplanten, waardoor de teunisbloempijlstaart wordt uitgesloten.

Wettelijke consequenties

Binnen het onderzoeksgebied zijn geen beschermde ongewervelden aanwezig. Er is geen sprake van negatieve effecten op beschermde ongewervelden. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een flora- en fauna-activiteit te worden aangevraagd in het kader van de Omgevingswet.

Conclusie

- > Nader onderzoek of het aanvragen van een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit is niet noodzakelijk.

Reptielen

Verspreiding en functie

In de buurt van het onderzoeksgebied zijn muurhagedissen waargenomen (NDFF, 2020-2025). Echter, op basis van het veldbezoek, verspreidingsatlassen en NDFF wordt het onderzoeksgebied zelf niet als functioneel leefgebied voor reptielen beschouwd (NDFF, 2020-2025).

Reptielen zijn gebonden aan specifieke terreinen. In het onderzoeksgebied ontbreekt dergelijk geschikt biotoop zoals venranden en heideterreinen. Door het ontbreken van geschikt biotoop en het ontbreken van verspreidingsgegevens in de omgeving van het onderzoeksgebied worden reptielen binnen het onderzoeksgebied uitgesloten.

Wettelijke consequenties

Binnen het onderzoeksgebied zijn geen beschermde reptielen aanwezig. Er is geen sprake van negatieve effecten op beschermde reptielen. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een flora- en fauna-activiteit te worden aangevraagd in het kader van de Omgevingswet.

Conclusie

- > Nader onderzoek of het aanvragen van een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit is niet noodzakelijk.

Vissen en kreeftachtigen

Verspreiding en functie

Op basis van het veldbezoek wordt het onderzoeksgebied niet als functioneel leefgebied voor beschermde vissoorten en kreeftachtigen beschouwd. Binnen het onderzoeksgebied ontbreken watergangen.

Wettelijke consequenties

Door het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten worden geen beschermde vissoorten en kreeftachtigen gedood en wordt geen vaste rust- en voortplantingsplaatsen (aquatische biotoop/habitat) van beschermde vissoorten en kreeftachtigen aangetast. Voor het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden hoeft er geen omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een flora- en fauna-activiteit aangevraagd te worden ten aanzien van beschermde vissoorten en kreeftachtigen.

Conclusie

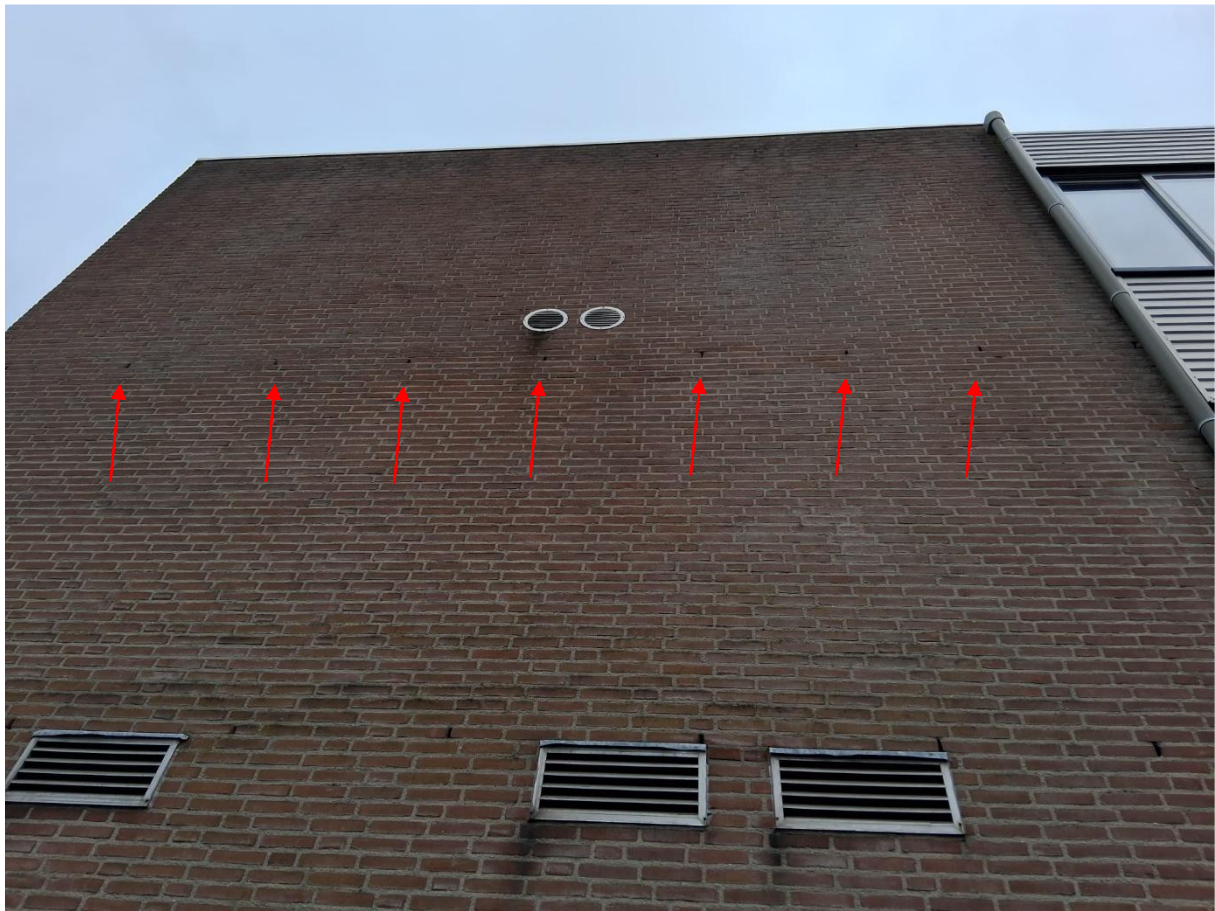
- > Nader onderzoek of het aanvragen van een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit is niet noodzakelijk.

Vleermuizen

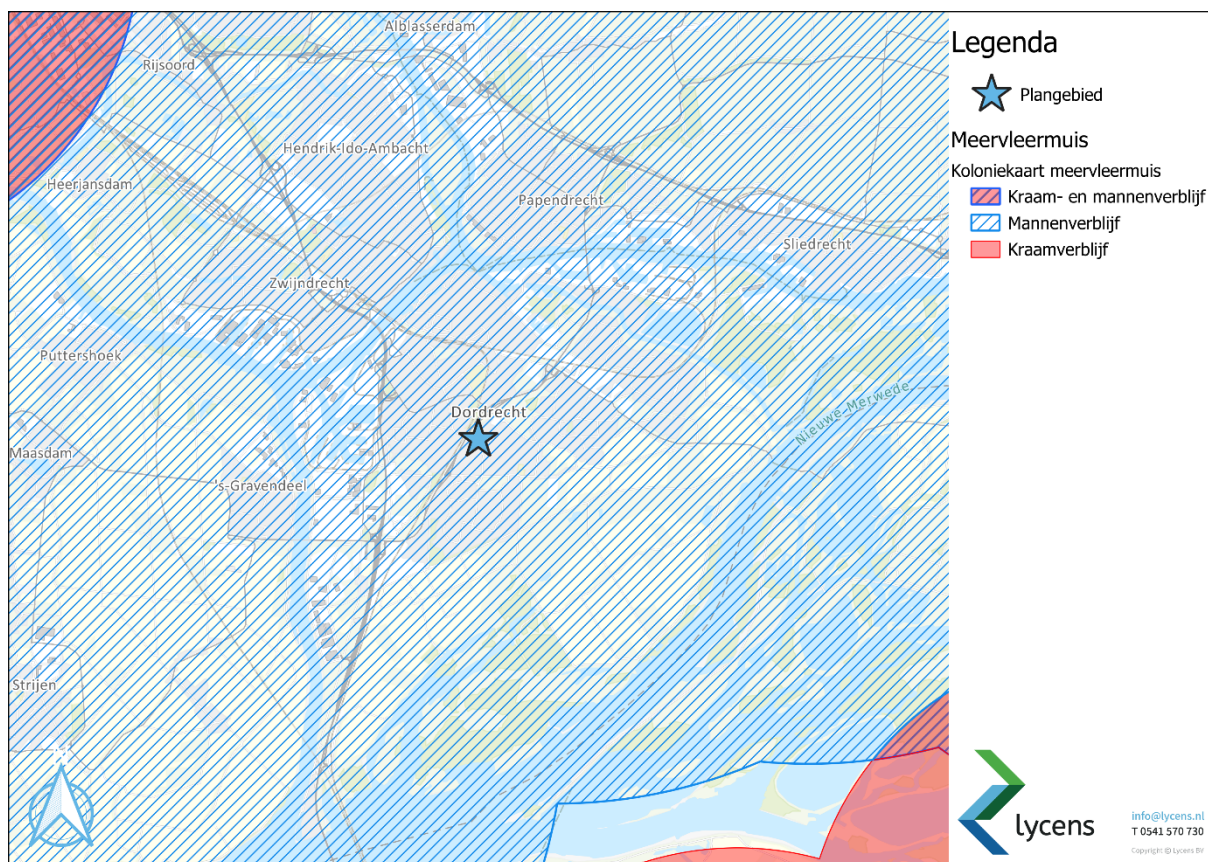
Verspreiding en functie: verblijfplaats

Op basis van het veldbezoek, verspreidingsatlassen en NDFF wordt het onderzoeksgebied als functioneel leefgebied voor verschillende beschermde vleermuissoorten beschouwd en er zijn waarnemingen bekend van gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis en ruige dwergvleermuis in de nabijheid van het onderzoeksgebied (NDFF, 2020-2025).

Het schoolgebouw beschikt over een bakstenen gevel met een luchtsponw. Tijdens het veldbezoek zijn veel open stootvoegen waargenomen die in verbinding staan met de luchtsponw (figuur 5). Hierdoor kunnen de vleermuizen in de gehele sponw aanwezig zijn. De bebouwing vormt mogelijk een geschikte verblijfplaats als zomer-, paar- en kraamverblijfplaats van gebouw bewonende soorten als gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en laatvlieger. Het onderzoeksgebied ligt binnen het verspreidingsgebied van de meervleermuis (zie figuur 6) en de soort is ook in de omgeving waargenomen (NDFF, 2020-2025). De koloniekarta van de meervleermuis geeft aan dat een satellietverblijfplaats van een mannenverblijf van de meervleermuis in het onderzoeksgebied niet uitgesloten kunnen worden (figuur 6). Onderzoek naar satellietverblijfplaatsen van de meervleermuis in het onderzoeksgebied is hierdoor noodzakelijk. Een massawinterverblijfplaats kan niet worden uitgesloten aangezien deze verblijfplaatsen zich doorgaans in complexe en grote gebouwen bevinden, waar vleermuizen veel verschillende wegkruipplekken hebben met veel verschillende klimaateigenschappen, dat is hier het geval. Er dient een onderzoek plaats te vinden naar massawinterverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis.

Figuur 5: open stootvoegen die in verbinding staan met de luchtspouw.

Figuur 6: Koloniekart meervleermuis (bron: Netwerk Groene Bureau's)

Verspreiding en functie: foerageergebied

Het veldbezoek is uitgevoerd buiten de periode van de dag waarop vleermuizen foerageren, maar op basis van een beoordeling van de inrichting en het gevoerde beheer, wordt het onderzoeksgebied als een geschikt foerageergebied voor vleermuizen beschouwd. Vermoedelijk foerageren verschillende soorten rond de bebouwing. Gelet op de inrichting, het gevoerde beheer en de kleine oppervlakte, wordt het onderzoeksgebied niet als essentieel foerageergebied voor vleermuizen beschouwd.

Verspreiding en functie: vliegroute

Sommige vleermuissoorten benutten lijnvormige elementen ter geleiding tijdens het foerageren en om van verblijfplaats naar foerageergebied te vliegen (en van foerageergebied naar verblijfplaats). Lijnvormige elementen die benut worden als vliegroute kunnen bestaan uit houtopstanden en wateren, maar ook een rij lantaarnpalen en gevels van woningen. Het onderzoeksgebied vormt geen verbindende schakel in een lijnvormig landschapselement en maakt daarom geen onderdeel uit van een vliegroute van vleermuizen.

Wettelijke consequenties

Door het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten wordt mogelijk een vleermuis verstoord of gedood en wordt mogelijk een vaste rust- of voortplantingsplaats beschadigd of vernield. Er wordt geen essentieel foerageergebied of essentiële vliegroute aangetast. Verblijfplaatsen van vleermuizen mogen alleen verstoord en/of vernield worden indien daarvoor een omgevingsvergunning is verkregen. Om de functie van de bebouwing voor vleermuizen vast te kunnen stellen is specifiek vervolgonderzoek vereist. Een volledig onderzoek naar de genoemde soorten en functies, conform het vleermuisprotocol, bestaat uit minimaal vijf bezoeken aan het onderzoeksgebied in de periode van 15 mei tot en met september.

Om een eventuele omgevingsvergunning voor het beschadigen/vernielen van een verblijfplaats van vleermuizen of het verstoren van een vleermuis te kunnen krijgen, moet er sprake zijn van een wettelijk belang, zoals opgenomen in de Habitatrichtlijn.

Conclusie

- Er dient een nader onderzoek plaats te vinden naar de aanwezigheid van zomer-, kraam-, en paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en laatvlieger. Er dient een onderzoek uitgevoerd te worden naar satellietverblijfplaatsen van een mannenverblijf van de meervleermuis. Er dient tevens een onderzoek te worden uitgevoerd naar een massawinterverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis.

Vogels

Verspreiding en functie

Op basis van het veldbezoek, verspreidingsatlassen en NDFF wordt het onderzoeksgebied als functioneel leefgebied voor verschillende vogelsoorten beschouwd en zijn er onder andere waarnemingen bekend van boerenzwaluwen en huismussen (NDFF, 2020-2025). Vogelsoorten gebruiken het onderzoeksgebied als foerageergebied en mogelijk nestelen verschillende vogelsoorten aan de bebouwing en in de beplanting.

Vogels met jaarrond beschermde nesten en functionele leefomgeving

Tijdens het veldbezoek zijn binnen het onderzoeksgebied geen nesten van vogelsoorten, of aanwijzingen (schijfsporen, braakballen of ruiveren) gevonden die erop wijzen dat soorten als roofvogels en/of uilen er een vaste rust- of voortplantingsplaats bezetten. Daarnaast is de huismus niet waargenomen tijdens het veldbezoek. Huismussen hebben hun nestlocaties veelal onder pannendaken van woningen. Binnen het onderzoeksgebied ontbreken geschikte elementen waar huismussen een nestlocatie kunnen bezetten.

Het onderzoeksgebied maakt mogelijk onderdeel uit van enkele vogelsoorten waarvan de functionele leefomgeving jaarrond beschermd is. Soorten als grote gele kwikstaart, gierzwaluw en sperwer bezetten geen nest binnen het onderzoeksgebied maar benutten het onderzoeksgebied mogelijk wel als foerageergebied.

In de omgeving van het onderzoeksgebied zijn voldoende alternatieve foerageergebieden en alternatieve nestmogelijkheden aanwezig. Daarnaast zijn de genoemde soorten goed in staat om alternatieve nestplaatsen te vinden.

Overige (broed)vogels

Overige vogelsoorten waarvan het onderzoeksgebied mogelijk geschikt leefgebied en broedbiotoop vormt zijn soorten als winterkoning, roodborst, houtduif, merel en heggenmus. Binnen het onderzoeksgebied zijn geen nesten van algemene broedvogels waargenomen.

Wettelijke consequenties

Als gevolg van de voorgenomen activiteiten wordt mogelijk een bezet vogelnest (Art. 11.37 Bal) beschadigd, vernield en/of verstoord. Van de in het onderzoeksgebied nestelende vogelsoorten is uitsluitend het bezette nest beschermd, niet het oude nest of de nestplaats. Voor het beschadigen/vernielen van een bezet nest (eieren) of het doden van een vogel kan geen omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit verkregen worden omdat de voorgenomen activiteit niet als een in de wet genoemd belang wordt beschouwd. Werkzaamheden die kunnen leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten dienen daarom buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. Voorgenomen werkzaamheden mogen juridisch beschouwd wel plaatsvinden tijdens het broedseizoen van vogels, mits geen bezette vogelnesten beschadigd/vernield worden. Om dit te voorkomen dient een broedvogelscan te worden uitgevoerd.

Conclusie

- Uitvoeren voorgenomen activiteiten buiten de voortplantingsperiode (of broedvogelscan uitvoeren). De lengte en de aanvang van het broedseizoen is soortafhankelijk. Globaal loopt de broedperiode in de periode half maart tot half augustus.
- Nader onderzoek of het aanvragen van een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit is niet noodzakelijk.

Rode Lijst soorten

Verspreiding en functie

Op basis van waarnemingen uit de NDFF (NDFF, 2020-2025) blijkt dat in de omgeving een aantal kwetsbare en/of bedreigde soorten voorkomen. De meeste soorten zijn al behandeld in voorgaande paragrafen. Daarnaast zijn in de omgeving enkele plantensoorten van de Rode Lijst waargenomen. Op basis van het type habitat wordt het onderzoeksgebied niet als geschikt beschouwd voor deze soorten. Daarom worden nadelige effecten op deze soorten uitgesloten.

Maatregelen

De specifieke zorgplicht is te allen tijde van toepassing.

6 Houtopstanden

In het onderzoeksgebied worden geen bomen aangetast. Toetsing aan regels van de gemeente of aan rijksregels over houtopstanden is niet aan de orde. Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot consequenties in het kader van houtopstanden.

7 Natuurkansen

In enkele gemeentelijke omgevingsplannen kan natuurinclusief bouwen als voorwaarde worden opgenomen. Er dient te worden nagegaan of er regels zijn opgenomen in het omgevingsplan van de gemeente Dordrecht. Dit valt buiten de scope van de quickscan flora en fauna.

Voor meer informatie over het realiseren van verblijfplaatsen in nieuwbouw wordt verwezen naar de Factsheet groen bouwen: [Gebruik Checklist Groen Bouwen](#) | [Bouw Natuurinclusief](#).

8 Conclusies en advies

Gebiedsbescherming

- > Voorgenomen activiteiten leiden niet tot consequenties met betrekking tot provinciaal beschermde gebieden ten aanzien van provinciaal beleid;
- > Een negatief effect van fysieke activiteiten op Natura 2000-gebied kan op basis van voorliggende studie uitgesloten worden.
- > Een negatief effect van stikstofdepositie op Natura 2000-gebied kan op basis van voorliggende studie niet uitgesloten worden. Het beoordelen van het onderdeel stikstof valt buiten de scope van deze quickscan, er dient een aanvullende beoordeling plaats te vinden in de vorm van een stikstofdepositieberekening.

Soortenbescherming

- > Nader onderzoek naar de functie van de bebouwing voor vleermuizen noodzakelijk:
 - Om zomer-, paar- en kraamverblijfplaatsen van gebouw bewonende soorten als gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en laatvlieger uit te kunnen sluiten is een nader onderzoek vereist.
 - Er dient een onderzoek te worden uitgevoerd naar een massawinterverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis.
 - Daarnaast dient er onderzoek uitgevoerd te worden naar satellietverblijfplaatsen van een mannenverblijf van de meervleermuis.
- > De in het onderzoeksgebied voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën staan op de provinciale vrijstellingslijst voor ruimtelijke ingrepen. Er hoeft geen omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit te worden aangevraagd;
- > Voor de aanwezige vogelsoorten geldt dat het uitvoeren van voorgenomen activiteiten buiten de broedperiode moet plaatsvinden of er dient een broedvogelscan te worden uitgevoerd. Globaal loopt de broedperiode in de periode half maart tot half augustus;
- > Er dient te allen tijde gewerkt te worden conform de specifieke zorgplicht.

Houtopstanden

- > Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot (wettelijke) consequenties in het kader van houtopstanden.

9 Bronnen

- > AERIUS. (2024). AERIUS-Calculator. Opgehaald van aerius.nl: www.aerius.nl
- > Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen J.B.M. (2016), Atlas van de Nederlandse Zoogdieren. -Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Centre & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.
- > BIJ12 (2017-2023). Kennisdocument. BIJ12
- > Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (2009). De amfibieën en reptielen van Nederland, - Nederlandse fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey -Nederland, Leiden.
- > Floron (2011). Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora, Knnv Uitgeverij, Utrecht.
- > Limpens, H., K. Mostert en W. Bongers (1997). Atlas van de Nederlandse Vleermuizen. Utrecht: KNNV Uitgeverij.
- > Ministerie van Economische Zaken (2016). Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Ministerie van Economische Zaken, versie 1.3.
- > SOVON Vogelonderzoek Nederland (2002). Atlas van de Nederlandse broedvogels, - Nederlandse fauna 5. Leiden, Nederland: KNNV Uitgeverij & European invertebrate Survey – Nederland.

Soort- en gebiedsinformatie:

- > www.eurobats.org
- > www.natura2000.nl
- > www.nederlandsesoorten.nl
- > www.pdok.nl
- > www.ravon.nl
- > www.regelsopdekaart.nl
- > www.sovon.nl
- > www.verspreidingsatlas.nl
- > www.vogelbescherming.nl
- > www.zoogdiervereniging.nl

Omgevingsverordening

Waarnemingen:

- > ndff-ecogrid.nl

10 Bijlagen

Bijlage 1: Foto's

Bijlage 2: Toelichting Omgevingswet (Bal)

Drie beschermingsregimes en verbodsbepalingen

In de Omgevingswet is de soortenbescherming in Nederland geregeld. Er zijn drie verschillende beschermingsregimes waaraan verschillende verbodsbepalingen zijn gekoppeld in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Het Bal kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn (het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn) en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of vergunning van de verboden. Alle vogels (ruim 700 soorten), zijn beschermd. Daarnaast worden ongeveer 230 overige Europese en nationale soorten beschermd.

- > Ten eerste worden alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn;
- > Ten tweede worden soorten beschermd op grond van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn;
- > Tenslotte is er een beschermingsregime voor 'andere soorten' waaronder soorten vallen die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

Tabel 1: Verbodsbepalingen Bal

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn §11.2.2	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn §11.2.3	Beschermingsregime andere soorten §11.2.4
Art. 11.37 lid 1a Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	Art. 11.46 lid 1a Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art. 11.54 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art. 11.37 lid 1b Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten van vogels weg te nemen	Art. 11.46 lid 1d Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of vernielen	Art. 11.54 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren opzettelijk te beschadigen of vernielen
Art. 11.37 lid 1c Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 11.46 lid c Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art. 11.37 lid 1d Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art. 11.46 lid b Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art. 11.46 lid e Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art. 11.54 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een vergunning of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- > Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- > Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- > Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een vergunning worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een goedgekeurde gedragscode die is afgestemd op de Omgevingswet.

Soortenbescherming

Door een groot aantal activiteiten en invloeden staat het voortbestaan van veel soorten onder druk. Daarom is soortenbescherming een onderdeel van de Omgevingswet. De verbodsbepalingen voor vogels en Habitatrichtlijnsoorten in de Omgevingswet sluiten vrijwel één op één aan bij de bepalingen uit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De verbodsbepalingen zijn gericht op de bescherming van individuen van soorten.

Ook voor de andere soorten, die niet op grond van de Vogel- of Habitatrichtlijn maar vanuit nationaal oogpunt beschermd worden, geldt dat de verbodsbepalingen zien op het individu, maar of een vergunning verleend kan worden, wordt afgewogen tegen het effect van de ingreep op het populatieniveau van de soort.

Algemene zorgplicht

De Omgevingswet bevat een algemene zorgplicht. Dit houdt in dat overheden, bedrijven én burgers verantwoordelijk zijn voor een veilige en gezonde leefomgeving. Dus niet alleen de overheid. Deze algemene zorgplicht is vooral een vangnet voor het geval er geen specifieke decentrale of rijksregels zijn. Als deze specifieke decentrale of rijksregels er wel zijn, geldt de algemene zorgplicht niet meer.

Specifieke zorgplicht voor dieren en planten

Flora- en fauna-activiteiten kunnen nadelig zijn voor bijvoorbeeld natuurbescherming. Iemand die dat weet of kan weten, moet zich altijd houden aan de specifieke zorgplicht bij het verrichten van de activiteit (artikel 11.27, Bal). De specifieke zorgplicht geldt bij alle dier- en plantensoorten, dus bij (inter)nationaal beschermde soorten én bij andere soorten.

Specifieke zorgplichten borduren voort op de algemene zorgplicht, maar zijn concreter. Een specifieke zorgplicht geldt voor specifieke activiteiten voor concreet genoemde belangen. In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) staan specifieke zorgplichten. Deze specifieke zorgplichten maken duidelijk wat er wel en niet moet gebeuren. Bijvoorbeeld dat degene die verantwoordelijk is voor een activiteit, de beste beschikbare technieken (BBT) gebruikt.

- a Voorafgaand aan het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid op de locatie waar de activiteit wordt verricht of in de directe nabijheid van die locatie van
 - 1 Van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten, genoemd in bijlage I bij de Vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die richtlijn;
 - 2 Van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de habitatrichtlijn;
 - 3 Dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vijfde lid, onder a, onder 3, van de wet; en
 - 4 Voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats;
- b Als deze aanwijzingen er zijn: wordt vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;

- c Als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;
- d Alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen;
- e Tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en
- f Het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen.

Vrijgestelde soorten

In afwijking van de verboden in artikel 11.54 lid 1a van de Omgevingswet, is het toegestaan de onderstaande soorten weg te vangen (om doden te voorkomen) en de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soorten opzettelijk te beschadigen of te vernielen wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

De vrijstelling is van kracht wanneer de handeling verband houdt met de volgende activiteiten:

- > De ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daaropvolgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- > Het bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer.

Tabel 2: Lijst met soorten waarvoor een vrijstelling van de verbodsbepalingen geldt als gevolg van handelingen die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Drenthe	Flevoland	Friesland	Gelderland	Groningen	Limburg	Noord-Brabant	Noord-Holland	Overijssel	Utrecht	Zeeland	Zuid-Holland	Ministerie LNV
Grondgebonden zoogdieren														(AMvB RN art. 3.31)
Aardmuis	<i>Microtus agretis</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bosmuis*	<i>Apodemus sylvaticus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bunzing	<i>Mustena putorius</i>						x						x	x
Dwergmuis	<i>Micromys minutes</i>	x	x	X	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>						x1							
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex ananeus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Haas	<i>Lepus europeus</i>	x	x	x	x		x	x	x	x			x	x
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>						x						x	x
Huisspitsmuis*	<i>Crocidura russula</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x			x	x
Molmuis	<i>Arvicola scherman</i>						x							
Ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>	x	x		x	x	x	x	x		x	x		x
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Steenmarter	<i>Martes fiona</i>			x			x2							
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x
Veldmuis*	<i>Microtus arvalis</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>					x	x						x	x
Wild zwijn	<i>Sus scrofa</i>							x						
Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Amfibieën en reptielen		DR	FL	FR	GD	GR	LB	NB	NH	OV	UT	ZL	ZH	MLNV
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Hazelworm	<i>Anguis fragilis</i>						x3							
Kleine watersalamander	<i>Triturus vulgaris</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Levendbarende hagedis	<i>Zootoca vivipara</i>						x4							

Meerkikker	<i>Pelophylax ridibundus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Middelste groene kikker	<i>Pelophylax klepton esculentus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
/ Bastaardkikker														

* voor deze soorten daarnaast algemene vrijstelling in/op gebouwen en bijbehorende erven of roerende zaken (Omgevingswet art. 11.54 lid 2a)

x1 = vrijstelling geldt in de periode maart-april en juli tot en met november

x2 = vrijstelling geldt in de periode 15 augustus tot en met februari

x3 = vrijstelling geldt in de periode juli, augustus en september

x4 = vrijstelling geldt in de periode 15 augustus tot en met 15 oktober

Opmerking bij Friesland: Er gelden allerlei aanvullende voorschriften aan de vrijstelling mbt doden, vangen, vrijlaten en beschadigen of vernielen van verblijfplaatsen. In de stukken wordt ook vrijstelling gegeven voor de mol, maar deze is niet beschermd onder de Omgevingswet. Deze omissie wordt rechtgezet bij de inwerkingtreding van de Omgevingsverordening 2022.

Houtopstanden buiten bebouwingscontour houtkap

De rijksregels gelden als sprake is van het (deels) vellen van houtopstanden. Bij het vellen hoort een herbeplantingsplicht. Er zijn uitzonderingen. De rijksregels over vellen en herbeplanten gelden niet in een van de volgende gevallen (artikel 11.111, Besluit activiteit leefomgeving (Bal)):

- > Houtopstanden binnen de bebouwingscontour houtkap. Dat komt er ongeveer op neer dat de rijksregels alleen gelden voor houtopstanden buiten stedelijk gebied
- > Houtopstanden op erven of in tuinen
- > Bomen en struiken die specifiek voor het oogsten van fruit, noten of vruchten zijn geteeld
- > Houtopstanden die windschermen om boomgaarden vormen
- > Naaldbomen die duidelijk bedoeld zijn als kerstbomen en niet ouder zijn dan 20 jaar
- > Kweekgoed
- > Populieren of wilgen van
 - Wegbeplantingen
 - Beplantingen langs waterwegen, of
 - Eénrijige beplantingen langs landbouwgronden
- > Het dunnen van een houtopstand om de groei van de overblijvende houtopstand te bevorderen. Bijvoorbeeld als onderdeel van het reguliere onderhoud van de houtopstand
- > Beplantingen die bestaan uit populieren, wilgen, essen of elzen en duidelijk bedoeld zijn voor de productie van houtige biomassa onder de volgende voorwaarden:
 - Het oogsten vindt minstens 1 keer per 10 jaar plaats
 - De beplantingen bestaan uit minstens 10.000 stoven per ha per beplantingseenheid
 - Een beplantingseenheid moet bestaan uit aaneengesloten beplanting zonder doorsnijding door meer dan 2 meter brede onbeplante stroken
 - De beplantingen zijn aangelegd na 1 januari 2013
- > Houtopstanden met een oppervlakte van minder dan 10 are. Het gaat hier om de oppervlakte van de totale houtopstand dus niet alleen van het te vellen deel
- > Houtopstanden die bestaan uit een rijbeplanting van maximaal 20 bomen (gerekend over het totaal aantal rijen). Het gaat hier om het aantal bomen in rijbeplanting van de totale houtopstand dus niet alleen het aantal te vellen bomen

Meldingsplicht voor vellen

Indien rijksregels gelden over vellen dan is het verboden om een houtopstand (deels) te vellen zonder eerst een melding te doen. Behalve voor de uitzonderingen op de meldingsplicht. Het indienen van een melding moet uiterlijk vier weken én niet eerder dan één jaar vóór het vellen gebeuren (artikel 11.126, Bal).

Herbeplantingsplicht

Indien de houtopstand (deels) geveld is of op een andere manier verloren gegaan, zoals brand of storm, dan moet herbeplanting plaatsvinden (artikel 11.129, Bal). De herbeplantingsplicht geldt in alle gevallen voor de rechthebbende van de houtopstand. Dus bijvoorbeeld ook als een derde de houtopstand onrechtmatig heeft geveld. Er gelden uitzonderingen op de herbeplantingsplicht.

Bosbouwkundig verantwoord

Herbeplanting moet op een bosbouwkundig verantwoorde wijze plaatsvinden. Dat betekent dat herbeplanting zich moet richten op:

- > Een duurzame instandhouding en ontwikkeling van houtopstanden
- > Een adequate vervulling van de functies van die houtopstanden
- > De bodem, het water en de lucht in de omgeving van die houtopstand

Het is aan degene met een herbeplantingsplicht zelf om met eigen of andermans deskundigheid te bepalen wat hiervoor nodig is. Het is ook mogelijk dat het bevoegd gezag met maatwerk aangeeft wat onder 'bosbouwkundig verantwoorde wijze' valt.

Bij een herplantingsplicht moet het herbeplanten binnen 3 jaar na het vellen plaatsvinden. Het is verplicht om beplanting die niet binnen 3 jaar gaat groeien, te vervangen. Verder moet het herbeplanten op dezelfde grond als het vellen plaatsvinden. Het is mogelijk om maatwerk op te stellen over de regels.

Er zijn ook uitzonderingen op de meldingsplicht voor het vellen en de herbeplantingsplicht. Dit geldt niet in een van de volgende gevallen:

- > Het periodiek vellen van vriend- of hakhout.
- > Het vellen is voor het uitvoeren van een instandhoudingsmaatregel of passende maatregel.
- > Het vellen is voor het uitvoeren van maatwerk dat preventieve of herstelmaatregelen voorschrijft die nodig zijn om de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied te bereiken.
- > Het vellen is voor het uitvoeren van een maatwerkvoorschrift dat verbonden is aan een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit of flora- en fauna-activiteit.
- > Het vellen is voor de aanleg en het onderhoud van brandgangen op natuurterreinen.
- > Het vellen en herbeplanten vindt aantoonbaar plaats volgens een gedragscode.
- > Het vellen dat voldoet aan alle volgende voorwaarden:
 - Het is een activiteit van nationaal belang of hangt daarmee samen. Het Omgevingsbesluit geeft aan welke activiteiten van nationaal belang zijn (artikel 4.12, Omgevingsbesluit).
 - Het gaat om een houtopstand die niet is aangeplant vanwege een herbeplantingsplicht (van het Bal, de Wet natuurbescherming of de Boswet).
 - De minister van LNV heeft in het verleden een kennisgeving ontvangen (en dat bevestigt) voor het aanleggen van de houtopstand. Die kennisgeving moet het tijdstip en de plaats van de (destijds aan te leggen) houtopstand aangeven. Uit de kennisgeving moet ook blijken dat het om tijdelijke houtopstand gaat waarvan het vellen (in z'n geheel) zal plaatsvinden binnen 40 jaar na dat tijdstip.

Dit staat in artikelen 11.126, 11.129 en 11.131 van het Bal.